

Προεδρικό Διάταγμα υπ'Αριθμ. 216

«Περί στοιχειωδών απαιτήσεων για την προστασία των ωπααραγωγών ορνίθων», σε συμμόρφωση προς τις Οδηγίες 1999/74/Ε.Κ. του Συμβουλίου και 2002/4/ΕΚ της Επιτροπής.

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις: • Των άρθρων 4 και 5 του Ν. 1338/1983 «Εφαρμογή του κοινοτικού δικαίου» (Α' 34) όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 6 του Ν. 1440/1984 (Α' 70) και τροποποιήθηκε με το άρθρο 22 του Ν. 2789/2000 (Α' 21) και του άρθρου 3 του Ν. 1338/1983 όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 65 του Ν. 1892/1990 (Α' 101). • Του άρθρου 29 Α του Ν. 1558/1985 «Κυβέρνηση και κυβερνητικά όργανα» (Α' 137) το οποίο προστέθηκε με το άρθρο 27 του ν. 2081/1992 (Α' 154) και αντικαταστάθηκε με το άρθρο 1 παρ. 2 α του Ν. 2469/1997 (Α' 38).
2. Την Α.Π. 399580/30 . 10 . 2001 απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Γεωργίας «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στους Υφυπουργούς Ευάγγελο Αργύρη και Φώτη Χατζημιχάλη» (Β' 1479).
3. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις του παρόντος διατάγματος δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του Κρατικού Προϋπολογισμού.
4. Την αρ. 169/2003 γνωμοδότηση του Συμβουλίου της Επικρατείας, μετά από πρόταση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών και του Υφυπουργού Γεωργίας,

Αποφασίζουμε:

Άρθρο 1

(άρθρο 1 της οδηγίας 1999/74/Ε.Κ.)

1. Με το παρόν διάταγμα θεσπίζονται στοιχειώδεις διατάξεις για την προστασία των ωπααραγωγών ορνίθων σε συμμόρφωση με την οδηγία 1999/74/Ε.Κ. του Συμβουλίου της 19ης Ιουλίου 1999 «Περί των στοιχειωδών απαιτήσεων για την προστασία των ωπααραγωγών ορνίθων» (ΕΕΛ 203/53 της 3.8.1999) και με την Οδηγία 2002/4/ΕΚ της Επιτροπής της 30ης Ιανουαρίου 2002 «Περί εγγραφής σε μητρώα των μονάδων στις οποίες διατηρούνται όρνιθες ωπααραγωγής που καλύπτονται από την Οδηγία 1999/74/ΕΚ του Συμβουλίου (ΕΕΛ 30/44 της 31.1.2002).
2. Το παρόν Π. Δ/γμα δεν εφαρμόζεται: – στις εγκαταστάσεις με λιγότερες από 350 ωπααραγωγές όρνιθες, –

στις εγκαταστάσεις εκτροφής ωοπαραγωγών ορνίθων αναπαραγωγής Οι εγκαταστάσεις αυτές εξακολουθούν να υπάγονται στις σχετικές απαιτήσεις του Π. Δ/τος 374/2001 (Α' 251).

Άρθρο 2

(άρθρο 2 της οδηγίας 1999/74/Ε.Κ.) Για τους σκοπούς του παρόντος Π. Δ/τος ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

1. Οι ορισμοί του άρθρου 2 του Π.Δ/τος 374/2001 (Α', 251) ισχύουν όπου είναι αναγκαίο.
2. Επιπλέον οι ακόλουθοι ορισμοί εφαρμόζονται για τους σκοπούς του παρόντος Π. Δ/τος:
  - α. «ωοπαραγωγές όρνιθες»: όρνιθες του είδους Gallus gallus οι οποίες έχουν φτάσει σε ωοπαραγωγική ωριμότητα και εκτρέφονται για την παραγωγή αυγών που δεν προορίζονται για επώαση
  - β. «φωλιά»: ξεχωριστή επιφάνεια που προορίζεται για την ωοτοκία, στα στοιχεία δαπέδου της οποίας δεν θα πρέπει να χρησιμοποιείται μεταλλικό πλέγμα το οποίο μπορεί να έρθει σε επαφή με τα πτηνά, για κάθε μία όρνιθα ή για ομάδα ορνίθων (ομαδική φωλιά)
  - γ. «στρωμνή»: εύθρυπτο υλικό το οποίο επιτρέπει στις όρνιθες να ικανοποιούν τις ανάγκες συμπεριφοράς
  - δ. «ωφέλιμη επιφάνεια»: επιφάνεια, πλάτους τουλάχιστον 30 cm και κλίσης 14% άνωθεν της οποίας υπάρχει ελεύθερος χώρος τουλάχιστον 45 cm. Η επιφάνεια της φωλιάς δεν πρέπει να θεωρείται ωφέλιμη επιφάνεια.
  - ε. «αρμόδια αρχή»: η αρμόδια Δ/νση Κτηνιατρικής Αντίληψης, Φαρμάκων, Εφαρμογών και Προστασίας των Ζώων της Γενικής Δ/νσης Κτηνιατρικής του Υπουργείου Γεωργίας και κάθε Κτηνιατρική Υπηρεσία της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης, σύμφωνα με το άρθρο 16 παρ. 5 του Π. Δ. 420/1993 (Α' 179) καθώς και η Δ/νση Εισροών Ζωικής Παραγωγής της Γενικής Δ/νσης Ζωικής Παραγωγής του Υπουργείου Γεωργίας και κάθε Ζωοτεχνική Υπηρεσία της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης, σύμφωνα με το άρθρο 3 περιπτ. Β) της απόφασης 339854/1993 (Β' 260) του Υφυπουργού Γεωργίας.

Άρθρο 3

(άρθρο 3 της οδηγίας 1999/74/Ε.Κ.)

1. Οι ιδιοκτήτες ή οι κάτοχοι ωοπαραγωγών ορνίθων, ανάλογα με το σύστημα ή συστήματα εκτροφής που θα επιλέξουν, εφαρμόζουν τις απαιτήσεις του παρόντος Π. Δ/τος που προσιδιάζουν σε καθένα από τα παρακάτω αναφερόμενα συστήματα: α) είτε στις διατάξεις που προβλέπονται στο κεφάλαιο I, όσον αφορά στα εναλλακτικά συστήματα β) είτε στις διατάξεις που προβλέπονται στο κεφάλαιο II, όσον αφορά στους «μη εμπλουτισμένους κλωβούς» γ) είτε στις διατάξεις που προβλέπονται στο κεφάλαιο III, όσον αφορά στους «εμπλουτισμένους κλωβούς». Κεφάλαιο I Διατάξεις για τα εναλλακτικά συστήματα.

Άρθρο 4

(άρθρο 4 της οδηγίας 1999/74/Ε.Κ.) Α. Από την 1η Ιανουαρίου 2002, όλες οι εγκαταστάσεις εκτροφής που αναφέρονται στο παρόν κεφάλαιο, οι οποίες κατασκευάστηκαν ή ανακατασκευάστηκαν πρόσφατα ή τίθενται σε λειτουργία για πρώτη φορά, πρέπει να ανταποκρίνονται τουλάχιστον στις ακόλουθες απαιτήσεις:

1. Όλες οι εγκαταστάσεις να είναι εξοπλισμένες κατά τρόπον ώστε οι ωοπαραγωγές όρνιθες να διαθέτουν:
  - α. Ταΐστρες, είτε γραμμικές μήκους τουλάχιστον 10 cm ανά όρνιθα, είτε κυκλικές, μήκους 4 cm ανά όρνιθα
  - β. Ποτίστρες, είτε διαρκούς ποτίσματος μήκους 2,5 cm ανά όρνιθα ή κυκλικές μήκους 1 cm ανά όρνιθα. Εκτός αυτού, όταν χρησιμοποιούνται θηλές ή κύπελλα, πρέπει να προβλέπεται τουλάχιστον μία θηλή

- ή ένα κύπελλο ανά 10 όρνιθες. Όταν χρησιμοποιούνται συνδεόμενες ποτίστρες κάθε όρνιθα πρέπει να έχει πρόσβαση σε τουλάχιστον δύο θηλές ή κύπελλα.
- γ. Τουλάχιστον μία φωλιά για 7 όρνιθες. Όταν χρησιμοποιούνται ομαδικές φωλιές, πρέπει να προβλέπεται επιφάνεια τουλάχιστον 1 m² για 120 όρνιθες το πολύ.
  - δ. Κατάλληλες κούρνιες χωρίς αιχμές οι οποίες προσφέρουν χώρο τουλάχιστον 15 cm² ανά όρνιθα. Οι κούρνιες δεν πρέπει να τοποθετούνται πάνω από τη στρωμνή, ενώ η οριζόντια απόσταση ανάμεσα στις κούρνιες πρέπει να είναι τουλάχιστον 30 cm και ανάμεσα στην κούρνια και τον τοίχο τουλάχιστον 20 cm.
  - ε. Τουλάχιστον 250 cm² επιφάνειας στρωμνή ανά όρνιθα ή η στρωμνή θα πρέπει να καλύπτει τουλάχιστον το ένα τρίτο της επιφάνειας του δαπέδου
2. Το δάπεδο των εγκαταστάσεων να είναι κατασκευασμένο έτσι ώστε να υποβαστάζει κατάλληλα όλα τα μπροστινά νύχια κάθε ποδιού
  3. Πέρα από τις διατάξεις που προβλέπονται στις περιπτώσεις 1 και 2
    - α. Για τα συστήματα εκτροφής που επιτρέπουν στις ωοπαραγωγές όρνιθες να μετακινούνται μεταξύ διαφόρων επιπέδων: i) ο αριθμός των επάλληλων επιπέδων περιορίζεται σε 4, ii) το ελεύθερο ύψος μεταξύ των επιπέδων πρέπει να είναι τουλάχιστον 45 cm, iii) ο εξοπλισμός τροφής και ποτίσματος πρέπει να είναι τοποθετημένος κατά τρόπο ώστε όλες οι όρνιθες να έχουν την ίδια πρόσβαση, iv) τα επίπεδα θα πρέπει να διαρρυθμίζονται κατά τέτοιο τρόπο ώστε τα περιττώματα να μην μπορούν να πέσουν στα κατώτερα επίπεδα
    - β. Όταν οι ωοπαραγωγές όρνιθες έχουν πρόσβαση σε εξωτερικούς χώρους: i) πρέπει να υπάρχουν πολλές έξοδοι με απευθείας πρόσβαση στον εξωτερικό χώρο, να έχουν ύψος τουλάχιστον 35 cm και πλάτος 40 cm και να είναι κατανομημένες σε όλο το μήκος του κτιρίου, σε κάθε περίπτωση ένα συνολικό άνοιγμα των 2 m πρέπει να είναι διαθέσιμο σε κάθε ομάδα των 1000 ορνίθων, ii) οι εξωτερικοί χώροι πρέπει: · για να αποφεύγονται οι μολύνσεις να έχουν κατάλληλη επιφάνεια ανάλογα με την πυκνότητα των διατηρούμενων ορνίθων και την φύση του δαπέδου, · να παρέχουν προστασία έναντι των καιρικών συνθηκών και των αρπακτικών και εφόσον είναι αναγκαίο, κατάλληλες ποτίστρες
  4. Η πυκνότητα των πτηνών να μην υπερβαίνει τις 9 ωοπαραγωγές όρνιθες ανά τετραγωνικό μέτρο (m²) ωφέλιμης επιφάνειας. Β. Οι στοιχειώδεις απαιτήσεις της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου, εφαρμόζονται από την 1η Ιανουαρίου 2007 σε όλα τα εναλλακτικά συστήματα εκτροφής ωοπαραγωγών ορνίθων. Κεφάλαιο II Διατάξεις για την εκτροφή σε μη εμπλουτισμένους κλωβούς.

Άρθρο 5

(άρθρο 5 της οδηγίας 1999/74/Ε.Κ.) Α. Από την 1η Ιανουαρίου 2003, όλοι οι κλωβοί που αναφέρονται στο παρόν άρθρο του Κεφ. II, ανταποκρίνονται τουλάχιστον προς τις ακόλουθες απαιτήσεις:

1. Να διαθέτουν επιφάνεια τουλάχιστον 550 cm² ανά όρνιθα, μετρούμενη επί οριζοντίου επιπέδου, που να μπορεί να χρησιμοποιείται χωρίς περιορισμούς, στην οποία δεν περιλαμβάνεται η εγκατάσταση ελασμάτων για την αποφυγή της απώλειας ζωοτροφής που ενδέχεται να μειώνει τον διαθέσιμο χώρο
2. Να προβλέπεται ταΐστρα η οποία να χρησιμοποιείται χωρίς περιορισμό. Το μήκος της να είναι τουλάχιστον 10 cm πολλαπλασιαζόμενο με τον αριθμό των ορνίθων που διατηρούνται στον κλωβό.
3. Εάν δεν παρέχονται θηλές ή κύπελλα ποτίσματος, κάθε κλωβός περιλαμβάνει συνεχόμενη ποτίστρα η οποία να έχει το ίδιο μήκος με την ταΐστρα που προβλέπεται στο σημείο 2 του παρόντος άρθρου. Όπου υπάρχουν συνδεόμενες ποτίστρες να είναι προσιτές σε κάθε κλωβό τουλάχιστον δύο (2) θηλές ή κύπελλα ποτίσματος.

4. Οι κλωβοί να έχουν ύψος τουλάχιστον 40 cm στο 65% της επιφάνειας του κλωβού και τουλάχιστον 35 cm σε κάθε σημείο αυτού
5. Το δάπεδο των κλωβών πρέπει να υποβαστάζει κατάλληλα όλα τα μπροστινά νύχια κάθε ποδιού. Η κλίση του δαπέδου να μην υπερβαίνει το 14% ή τις 8 μοίρες. Εάν το δάπεδο δεν αποτελείται από μεταλλικό πλέγμα με ορθογώνια διάκενα επιτρέπονται μεγαλύτερες κλίσεις.
6. Οι κλωβοί να διαθέτουν κατάλληλο εξοπλισμό ξυσίματος των νυχιών. Β. Η εκτροφή στους κλωβούς που αναφέρονται στο παρόν άρθρο απαγορεύεται από την 1η Ιανουαρίου 2012. Η κατασκευή ή η πρώτη χρήση των κλωβών του παρόντος άρθρου απαγορεύεται από την 1η Ιανουαρίου 2003. Κεφάλαιο III Διατάξεις για την εκτροφή σε εμπλουτισμένους κλωβούς.

Άρθρο 6

(άρθρο 6 της οδηγίας 1999/74/Ε.Κ.) Από την 1η Ιανουαρίου 2002, όλοι οι κλωβοί που αναφέρονται στο παρόν άρθρο, ανταποκρίνονται τουλάχιστον στις ακόλουθες απαιτήσεις:

1. Οι ωοπαραγωγές όρνιθες να διαθέτουν:
  - α. επιφάνεια κλωβού τουλάχιστον 750 cm² ανά όρνιθα, εκ των οποίων 600 cm² ωφέλιμη επιφάνεια, με την προϋπόθεση ότι το ύψος του κλωβού πέραν του μήκους που βρίσκεται πάνω από την ωφέλιμη επιφάνεια πρέπει να είναι τουλάχιστον 20 cm σε κάθε σημείο και το συνολικό εμβαδόν κάθε κλωβού δεν μπορεί να είναι λιγότερο των 2000 cm²
  - β. μία φωλιά
  - γ. στρωμή στην οποία οι όρνιθες μπορούν να ραμφίζουν και να σκαλίζουν
  - δ. κατάλληλες κούρνες που προσφέρουν χώρο τουλάχιστον 15 cm ανά όρνιθα
2. Να προβλέπεται ταΐστρα που θα χρησιμοποιείται χωρίς περιορισμούς. Το μήκος της να είναι τουλάχιστον 12 cm για κάθε όρνιθα του κλωβού.
3. Κάθε κλωβός περιλαμβάνει το κατάλληλο σύστημα ποτίσματος για το μέγεθος της ομάδας. Όπου προβλέπονται θηλές ποτίσματος, κάθε όρνιθα να έχει πρόσβαση τουλάχιστον σε δύο (2) θηλές ή δύο (2) κύπελλα.
4. Για την διευκόλυνση της επιθεώρησης, της εγκατάστασης και της απομάκρυνσης των πτηνών, οι διάδρομοι μεταξύ των σειρών κλωβών να έχουν πλάτος 90 cm τουλάχιστον, ενώ μεταξύ του δαπέδου του κτιρίου και των κλωβών των κατώτερων σειρών να υπάρχει χώρος 35 cm
5. Οι κλωβοί να διαθέτουν κατάλληλο εξοπλισμό ξυσίματος νυχιών. Κεφάλαιο IV Τελικές διατάξεις.

Άρθρο 7

(άρθρο 7 της οδηγίας 1999/74/Ε.Κ. και άρθρο 1 της οδηγίας 2002/4/ΕΚ)

1. Οι μονάδες εκτροφής ωοπαραγωγών ορνίθων, που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 1 του παρόντος Προεδρικού Διατάγματος λαμβάνουν έγκριση και καταγράφονται από τις αρμόδιες Κτηνιατρικές Υπηρεσίες των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων στην περιοχή δικαιοδοσίας των οποίων έχουν την έδρα της δραστηριότητάς τους οι προαναφερόμενες μονάδες
2. Η χορήγηση έγκρισης πραγματοποιείται με Απόφαση του Νομάρχη της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης στην έδρα της οποίας έχει την έδρα της δραστηριότητάς της κάθε μονάδα εκτροφής ωοπαραγωγών ορνίθων. Η Απόφαση του Νομάρχη εκδίδεται μετά από αίτηση του ενδιαφερόμενου προς την Δ/νση Κτηνιατρικής της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης. Στην αίτηση αυτή ο ενδιαφερόμενος παρέχει και τις πληροφορίες του Παραρτήματος II του παρόντος Π. Δ/τος. Οι πληροφορίες αυτές για τις ήδη χρησιμοποιούμενες μονάδες υποβάλλονται εντός τριών (3) μηνών από της δημοσίευσης του παρόντος

στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Η Δ/ση Κτηνιατρικής μετά από συνεργασία με την, νομαρχιακού επιπέδου, Ζωοτεχνική αρχή, πραγματοποιεί έλεγχο της μονάδας εκτροφής για να διαπιστώσει εάν αυτή, ανάλογα με το σύστημα ή συστήματα που έχουν επιλεγεί από τους ιδιοκτήτες ή κατόχους των ωποαραγωγών ορνίθων, ανταποκρίνεται προς τις ελάχιστες απαιτήσεις που τίθενται στο παρόν Π.Δ/γμα. Η αρμόδια Κτηνιατρική Υπηρεσία της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης εισηγείται στον οικείο Νομάρχη την χορήγηση της έγκρισης μετά από συνεργασία με την αρμόδια νομαρχιακού επιπέδου Ζωοτεχνική Αρχή, υπό την προϋπόθεση ότι μετά από τον έλεγχο που πραγματοποίησε έχει διαπιστώσει ότι τηρούνται οι απαιτήσεις του παρόντος Π.Δ/τος.

3. Κάθε εγκεκριμένη μονάδα εκτροφής ωποαραγωγών ορνίθων καταγράφεται σε μητρώο που καταρτίζεται και τηρείται στη Δ/ση Κτηνιατρικής της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης στη περιοχή δικαιοδοσίας της οποίας έχει την έδρα της η εν λόγω μονάδα και λαμβάνει διακριτικό αριθμό. Το μητρώο αυτό αποτελείται από ένα πίνακα στον οποίο εγγράφονται οι εγκεκριμένες μονάδες εκτροφής ωποαραγωγών ορνίθων με αύξοντα αριθμό. Η εγγραφή αυτή περιλαμβάνει και τα στοιχεία του παραρτήματος II του παρόντος Π. Δ/τος. Συντελείται με την έκδοση Απόφασης του Προϊστάμενου της Δ/σης Κτηνιατρικής της οικείας Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης της έδρας της μονάδος. Η Απόφαση αυτή κοινοποιείται στον υπεύθυνο της μονάδος με την οποία του γνωστοποιείται ο διακριτικός αριθμός της μονάδος. Ο διακριτικός αυτός αριθμός χορηγείται εντός τριών (3) μηνών από της δημοσίευσής του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Ο υπεύθυνος κάθε εγγεγραμμένης μονάδος υποχρεούται να ενημερώνει αμέσως και εγγράφως την παραπάνω Δ/ση για κάθε μεταβολή των εγγεγραμμένων στοιχείων του Παραρτήματος II του παρόντος Π. Δ/τος η οποία με την σειρά της επικαιροποιεί το μητρώο μόλις παραληφθούν οι εν λόγω πληροφορίες. Το μητρώο είναι προσπελάσιμο από την αρμόδια αρχή για τους σκοπούς της ανίχνευσης και προέλευσης των αυγών τα οποία διατίθενται στην αγορά.
4. Ο χορηγούμενος διακριτικός αριθμός απαρτίζεται από ψηφίο που συμβολίζει την κάθε μέθοδο εκτροφής και προσδιορίζεται σύμφωνα με το στοιχείο Α) του Παραρτήματος III του παρόντος Π. Δ/τος, ακολουθούμενο από τον κωδικό της Χώρας, σύμφωνα με το στοιχείο Β) του Παραρτήματος III του παρόντος Π. Δ/τος και αριθμό ταυτοποίησης ο οποίος προσδιορίζεται σύμφωνα με το στοιχείο Γ) του Παραρτήματος III του παρόντος Π. Δ/τος.
5. Μετά την παρέλευση της προβλεπόμενης στις παραγράφους 2 και 3 προθεσμίας: – δεν συνεχίζεται η χρησιμοποίηση καμίας μονάδας η οποία δεν έχει παράσχει τις απαιτούμενες πληροφορίες του Παραρτήματος II του παρόντος Π. Δ/τος. – δεν συνεχίζεται να χρησιμοποιείται καμιά νέα μονάδα πριν την ολοκλήρωση της καταχώρησης και της λήψης του διακριτικού αριθμού.

Άρθρο 8

(άρθρο 8 της οδηγίας 1999/74/Ε.Κ.)

1. Η Κτηνιατρική Υπηρεσία της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης πραγματοποιεί επιθεωρήσεις σε συνεργασία με την Ζωοτεχνική Υπηρεσία της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης για τον έλεγχο τήρησης των διατάξεων του παρόντος Π. Δ/τος. Οι επιθεωρήσεις αυτές είναι δυνατόν να διεξάγονται κατά την διάρκεια των ελέγχων που διενεργούνται για άλλους σκοπούς.
2. Η αρμόδια Δ/ση Κτηνιατρικής Αντίληψης, Φαρμάκων, Εφαρμογών και Προστασίας των Ζώων του Υπουργείου Γεωργίας μετά από συνεργασία με την Δ/ση Εισροών Ζωικής Παραγωγής ενημερώνει την Επιτροπή της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τα αποτελέσματα των επιθεωρήσεων

Άρθρο 9

(άρθρο 9 της οδηγίας 1999/74/Ε.Κ.)

1. Οι αρμόδιες αρχές του Υπουργείου Γεωργίας και των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων συνεργάζονται με τους εμπειρογνώμονες κτηνιάτρους της Επιτροπής οι οποίοι πραγματοποιούν ελέγχους για την τήρηση των διατάξεων της Οδηγίας 1999/74/ΕΚ και παρέχουν σ αυτούς κάθε αναγκαία συνδρομή για την απρόσκοπτη εκτέλεση των καθηκόντων τους
2. Οι αρμόδιες αρχές του Υπουργείου Γεωργίας και των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων παίρνουν τα τυχόν απαιτούμενα μέτρα προκειμένου να λάβουν υπόψη τα αποτελέσματα του κάθε ελέγχου

Άρθρο 10

Κυρώσεις

1. Στους παραβάτες των διατάξεων του παρόντος Π. Δ/τος επιβάλλεται πρόστιμο της παρ. 6 του Άρθρου 23 «Α. Διοικητικές κυρώσεις» του Ν. 248/1914 (Α΄ 110) όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 13 του Ν. 2538/1997 (Α΄ 242) ύψους χιλίων πεντακοσίων Ευρώ (1.500 2) έως τριών χιλιάδων Ευρώ (3.000 2) Ως προς το όργανο και τη διαδικασία επιβολής εφαρμόζονται οι διατάξεις της παραγράφου 8 του άρθρου 23 του Ν. 248/1914 (Α- 110) όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 13 του Ν. 2538/1997(Α΄ 242).
2. Οι παραβάτες του παρόντος Π. Δ/τος τιμωρούνται με τις ποινικές κυρώσεις της παρ.1 και παρ. 2 του Άρθρου 23 «Β. Ποινικές κυρώσεις» του Ν. 248/1914 (Α- 110) όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 13 του Ν. 2538/1997(Α΄ 242).

Άρθρο 11

(άρθρο 12 της οδηγίας 1999/74/Ε.Κ.)

1. Η υπουργική Απόφαση 361986/87 (Β΄, 638) καταργείται από την 1η Ιανουαρίου 2003

Άρθρο 12

Κατωτέρω παρατίθενται Παραρτήματα που αποτελούν αναπόσπαστο μέρος του παρόντος: ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

Εκτός από τις σχετικές διατάξεις του παραρτήματος του Π. Δ/τος 374/2001 (Α΄ 251), εφαρμόζονται οι ακόλουθες απαιτήσεις: 1.Όλες οι όρνιθες πρέπει να επιθεωρούνται από τον ιδιοκτήτη ή από το πρόσωπο που έχει την ευθύνη τους τουλάχιστον μία φορά κάθε ημέρα. 2.Το επίπεδο θορύβου πρέπει να είναι το χαμηλότερο δυνατό. Πρέπει να αποφεύγεται κάθε διαρκής ή αιφνίδιος θόρυβος. Η κατασκευή, η συναρμολόγηση, η συντήρηση και η λειτουργία των ανεμιστήρων, των μηχανισμών ταΐσματος και άλλων μηχανισμών πρέπει να προκαλούν το χαμηλότερο δυνατό θόρυβο. 3.Όλα τα κτίρια πρέπει να φωτίζονται κατά τρόπον ώστε οι όρνιθες να μπορούν να αλληλοδιακρίνονται ή να διακρίνονται καθαρά, να έχουν οπτική εποπτεία του περιβάλλοντός τους και να κινούνται στο συνήθη χώρο τους. Όταν χρησιμοποιείται φυσικός φωτισμός, πρέπει να διαρρυθμίζονται ανοίγματα έτσι ώστε οι χώροι να φωτίζονται ομοιόμορφα. Μετά τις πρώτες ημέρες προσαρμογής, το σύστημα πρέπει να προβλέπεται έτσι ώστε να αποφεύγονται τα προβλήματα υγείας και οι διαταραχές συμπεριφοράς. Συνεπώς, πρέπει να ακολουθείται ρυθμός 24 ωρών και να περιλαμβάνει επαρκή και αδιάκοπη περίοδο σκότους, ενδεικτικώς περίπου ένα τρίτο της ημέρας, προκειμένου οι όρνιθες να είναι σε θέση να αναπαυθούν και προκειμένου να αποφευχθούν προβλήματα όπως η ανοσοκαταστολή και οι οφθαλμολογικές ανωμαλίες. Κατά την ελάττωση του φωτός θα πρέπει να τηρείται μια περίοδος ημίφωτος επαρκούς διάρκειας, προκειμένου να επιτραπεί στις όρνιθες να εγκατασταθούν χωρίς διαταράξεις ή τραυματισμούς. 4.Όλοι οι χώροι, ο εξοπλισμός και τα όργανα με τα οποία έρχονται σε επαφή οι όρνιθες πρέπει να καθαρίζονται και να απολυμαίνονται πλήρως σε τακτά διαστήματα και πάντως κάθε

φορά που πραγματοποιείται υγειονομική εκκένωση και πριν την εγκατάσταση νέας παρτίδας ορνίθων. Όταν οι χώροι είναι κατελημμένοι, όλες οι επιφάνειες και όλες οι εγκαταστάσεις πρέπει να διατηρούνται καθαρές επαρκώς. Τα περιττώματα πρέπει να απομακρύνονται το συχνότερο δυνατόν, οι δε νεκρές όρνιθες κάθε ημέρα. 5. Τα συστήματα εκτροφής πρέπει να είναι κατάλληλα διαρρυθμισμένα ώστε να αποφεύγεται η διαφυγή των ορνίθων. 6. Εγκαταστάσεις που περιλαμβάνουν πλείονες ορόφους πρέπει να συνοδεύονται από κατάλληλες διατάξεις ή μέτρα που να επιτρέπουν την άμεση και απρόσκοπτη επιθεώρηση όλων των ορόφων και να διευκολύνουν την απομάκρυνση των ορνίθων. 7. Ο σχεδιασμός και οι διαστάσεις του ανοίγματος του κλωβού πρέπει να επιτρέπουν την απόσυρση μιας ενήλικης όρνιθας χωρίς περιττή ταλαιπωρία ή τραυματισμό. 8. Με την επιφύλαξη των διατάξεων του σημείου 19 του παραρτήματος του Π. Δ/τος 374/2001 (Α' 251), οι ακρωτηριασμοί απαγορεύονται. Προκειμένου να αποφεύγονται οι ραμφισμοί και ο κανιβαλισμός, επιτρέπεται η κοπή της άκρης του ράμφους, εφόσον η επέμβαση αυτή πραγματοποιείται από ειδικευμένο προσωπικό επί ηλικίας πουλερικών κάτω των 10 ημερών που προορίζονται για ωοπαραγωγή. Παράρτημα II ΓΙΑ ΤΗΝ ΜΟΝΑΔΑ ΩΟΠΑΡΑΓΩΓΗΣ Ονομασία της μονάδας: Έδρα της μονάδας: Ταχυδρομική Διεύθυνση: Ταχυδρομικός κώδικας: Τηλέφωνο: Fax ΓΙΑ ΤΟ ΦΥΣΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΟ υπεύθυνο για τις όρνιθες ωοπαραγωγής (στο εξής ΠΤΗΝΟΤΡΟΦΟΣ) Ονοματεπώνυμο: Ταχυδρομική Διεύθυνση: Ταχυδρομικός κώδικας: Τηλέφωνο: FAX: Αριθμός εγγραφής άλλης (-ων) μονάδας (-ων) καλυπτόμενης (-ων) από το πεδίο εφαρμογής του παρόντος Π. Δ/τος που λειτουργεί (-ούν) με τον ίδιο πτηνοτρόφο ή είναι ιδιοκτησίας του. ΓΙΑ ΤΟΝ ΙΔΙΟΚΤΗΤΗ ΤΗΣ ΜΟΝΑΔΟΣ (αν είναι διαφορετικός από τον πτηνοτρόφο) Ονοματεπώνυμο: Ταχυδρομική Διεύθυνση: Ταχυδρομικός κώδικας: Τηλέφωνο: FAX: Αριθμός (-οί) εγγραφής άλλης (-ων) μονάδας (-ων) καλυπτόμενης (-ων) από το πεδίο εφαρμογής του παρόντος Π. Δ/τος που λειτουργεί (-ούν) με τον ίδιο ιδιοκτήτη ή είναι ιδιοκτησίας του. ΕΠΙΠΛΕΟΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΜΟΝΑΔΑ ΜΕΘΟΔΟΣ(ΜΕΘΟΔΟΙ) ΕΚΤΡΟΦΗΣ Ελεύθερης βοσκής: περιλαμβάνει τις μονάδες που πληρούν τουλάχιστον τους όρους που καθορίζονται στο άρθρο 4 του παρόντος Π. Δ/τος, όπου οι όρνιθες έχουν συνεχώς την δυνατότητα να βόσκουν στο υπαίθριο κατά την διάρκεια της ημέρας, εκτός από την περίπτωση προσωρινών περιορισμών που επιβάλλονται από τις κτηνιατρικές αρχές, με ισχύ από τις ημερομηνίες που αναφέρονται στο εν λόγω άρθρο. Ο υπαίθριος χώρος πρέπει να πληροί τουλάχιστον τους όρους που καθορίζονται στο άρθρο 4 του παρόντος Π. Δ/τος, παράγραφοι 1 και 3 στοιχείο β) σημείο ii), όπου η μέγιστη πυκνότητα των διατηρουμένων ορνίθων δεν υπερβαίνει τις 2500 όρνιθες ανά εκτάριο εδάφους που είναι διαθέσιμο για τις όρνιθες ή την μία όρνιθα ανά 4μ² συνεχώς και ο υπαίθριος χώρος δεν επεκτείνεται πέραν μιας ακτίνας 150μ από το πλησιέστερο άνοιγμα του κτιρίου. Μπορεί να επιτραπεί επέκταση μέχρι 350 μ. από το πλησιέστερο άνοιγμα του κτιρίου, υπό τον όρο ότι επαρκής αριθμός χώρων προφύλαξης και ποτιστρών κατανέμονται ομοιόμορφα σε όλο τον υπαίθριο χώρο με τουλάχιστον 4 χώρους προφύλαξης ανά εκτάριο. Δαπέδου με στρωμνή: περιλαμβάνει τις μονάδες που πληρούν τουλάχιστον τους όρους που καθορίζονται στο άρθρο 4 του παρόντος Π. Δ/τος, με ισχύ από τις ημερομηνίες που αναφέρονται στο εν λόγω άρθρο. Σε κλωβοστοιχίες: περιλαμβάνει τις μονάδες οι οποίες πληρούν τουλάχιστον: – τους όρους που καθορίζονται στην Υπουργική Απόφαση 361986/1987 (Β' 638), έως τις 31.12.2002. – τους όρους που καθορίζονται στο άρθρο 5 του παρόντος Π. Δ/τος από την 1.1.2003 έως την 31.12.2011 ή – τους όρους που καθορίζονται στο άρθρο 6 του παρόντος Π. Δ/τος από την 1.1.2002. Βιολογικής παραγωγής: περιλαμβάνει μονάδες που εκτρέφουν όρνιθες υπό τους όρους που προδιαγράφονται στον κανονισμό (ΕΟΚ) 2092/1991. ΜΕΓΙΣΤΗ ΔΥΝΑΜΙΚΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΜΟΝΑΔΑΣ: Περιλαμβάνει τον αριθμό των παρόντων πτηνών της μονάδας. Αν χρησιμοποιούνται διαφορετικές μέθοδοι εκτροφής, να δίνεται επιπλέον ο μέγιστος αριθμός ταυτοχρόνως παρόντων πτηνών ανά μέθοδο εκτροφής. Παράρτημα III Α) Κωδικός για την μέθοδο εκτροφής. Οι χρησιμοποιούμενες μέθοδοι εκτροφής, συμβολίζονται με τον ακόλουθο κωδικό: 1 Ελεύθερης βοσκής 2 Δάπεδο με στρωμνή 3 Κλωβός 0 Βιολογική

παραγωγή Β)Κωδικός για την Χώρα ΑΤ Αυστρία ΒΕ Βέλγιο DE Γερμανία DK Δανία ES Ισπανία FI Φιλανδία FR Γαλλία GR Ελλάδα Ε Ιρλανδία ΙΤ Ιταλία LU Λουξεμβούργο ΝL Κάτω Χώρες ΡΤ Πορτογαλία SE Σουηδία UK Ηνωμένο Βασίλειο Γ) Αριθμός ταυτοποίησης της μονάδος Αποτελείται από ένα διψήφιο αριθμό που προσδιορίζει τον κάθε Νομό της Χώρας ακολουθούμενο από τον αύξοντα αριθμό καταχώρησης κάθε μονάδος στο μητρώο που τηρεί η Κτηνιατρική Υπηρεσία κάθε Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης της Χώρας, στην περιοχή δικαιοδοσίας της οποίας έχει την έδρα της η μονάδα.

Άρθρο 13

(άρθρο 13 της οδηγίας 1999/74/Ε.Κ.)

1. Το παρόν Π. Δ/γμα αρχίζει να ισχύει από 1 Ιανουαρίου 2002, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά σε διατάξεις του. Οι διατάξεις του άρθρου 10 ισχύουν από τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Στον Υφυπουργό Γεωργίας αναθέτουμε την δημοσίευση και εκτέλεση του παρόντος διατάγματος.

Αθήνα, 2003-07-02

Υπογράφοντες:

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΓΕΩΡΓΙΑΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΠΟΥΛΟΣ
ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΑΚΗΣ ΧΑΤΖΗΜΙΧΑΛΗΣ